

Luomu-, vienti- ja rehuyksikkö/Rehujasto

Lemmikkieläinten rehujen myynti ja markkinointi vähittäiskaupassa

Lemmikkieläinten rehujen myynti ja markkinointi vähittäiskaupassa

Ruokavirasto valvoo eläinten ruokintaan tarkoitettujen tuotteiden laatua ja turvallisuutta Suomessa rehulain perusteella. Rehulain (MMM 1263/2020) 2 §:n mukaan lakia sovelletaan rehuihin ja niiden käsittelyyn, rehualan toimijoihin sekä valvontaan kaikissa rehujen tuotanto-, valmistus- ja jakeluvaiheissa alkutuotannosta markkinoille saattamiseen ja käyttöön. Rehulaki kattaa tuotanto- ja lemmikkieläinten rehut ja koskee sekä kotimaisia että ulkomaisia rehun raaka-aineita ja valmiita tuotteita. Rehuja valvotaan valmistuksen ja tuonnin yhteydessä sekä markkinoilla ja käytössä (maatiloilla).

Markkinoille saatettujen rehujen myyntiä, pakkausmerkintöjä sekä laatua ja turvallisuutta valvotaan pääasiassa vähittäiskauppatarkastuksin. Tarkastuksia ja rehujen virallisen valvonnan näytteenottoa suorittavat elinvoimakeskusten tarkastajat tai Ruokaviraston valtuuttamat tarkastajat. Valvonnan kohdistaminen eri rehuihin on riskiperusteista, tasapuolista ja riippumatonta.

Rehulain 41 §:n mukaan valvontaviranomaisilla/tarkastajilla on oikeus ottaa **korvauksetta** tarpeellisia rehunäytteitä. Näytteen ottanut tarkastaja täyttää valvontakäynnistä ja sen yhteydessä otetuista näytteistä sähköisen näytelähetteen, josta lähetetään kopio/tosite näytteenottopaikan antamaan s-postiosoitteeseen. Rehunäytteet analysoidaan Ruokaviraston laboratoriossa. Rehuista tutkitaan koostumusta, hygieniää sekä haitallisia ja kiellettyjä aineita. Näytteeksi otetun rehun analyysitulokset ja valvonnan päätöksen Ruokavirasto lähettää s-postitse tiedoksi näytteenottopaikkaan. Mikäli s-postia ei ole käytössä, kaikki em. dokumentit lähetetään postitse tulosten valmistuttua.

Kaikkien rehualan toimijoiden, **lemmikkieläinten rehujen vähittäiskauppaa lukuun ottamatta**, on oltava Ruokaviraston rekisterissä. Vähittäiskauppa voi siis hankkia rehuja myyntiin vain rekisteröidyltä rehualan toimijoilta (luetteloa näistä julkaistaan osoitteessa <https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/rehu--ja-lannoiteala/rehut-ja-rehualan-toimijat>).

Jos kauppaliike tuo itse rehuja Suomeen myytäväksi myös muualla kuin omassa kauppaliikkeessä tai pakkaa itse rehua esim. isommasta pakkauksesta pienempään, tulee kaupan rekisteröityä rehualan toimijaksi rehuhygieniasetuksen (EY) N:o 183/2005 mukaisesti. Eläinperäisiä sivutuotteita pakatessaan myyjän tulee olla myös sivutuoteasetuksen (EY) N:o 1069/2009 mukaisesti hyväksytty lemmikkieläinten ruokia valmistavaksi laitokseksi.

Valmistajat, maahantuojat ja/tai markkinoijat vastaavat ensisijaisesti rehujen laadusta ja merkintöjen vaatimustenmukaisuudesta. Markkinavalvonnan näytepäätökset osoitetaan

Luomu-, vienti- ja rehuyksikkö/Rehujaosto

Lemmikkieläinten rehujen myynti ja markkinointi vähittäiskaupassa

heille ja heiltä peritään maksuja Ruokaviraston maksullisia suoritteita koskevan Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen mukaisesti tilanteissa, joissa näytteisiin liittyy huomautettavaa. Lainsäädännön vaatimukset täyttävien näytteiden osalta rehujen markkinavalvonta on maksutonta.

Kauppa vastaa siitä, mitä rehuille tapahtuu myymälässä. Kauppiaan tulee vaatia valmistajalta/tuojalta/edustajalta asialliset etiketit myytäviin rehuihin ([Ruokaviraston opas rehujen merkinnöistä](#))

- myös pakkaamattomana (irtorehu) myytävillä tuotteilla on oltava etiketti, joka on esillä liikkeessä ja annetaan rehun mukaan asiakkaan niin halutessa (Huom. nettopaino on pakollinen merkintä)
- merkinnät ovat sekä suomen että ruotsin kielellä (paitsi vain yksikielisissä kunnissa myytävät tuotteet, joissa riittää kunnassa käytössä oleva kieli).

Jäljitettävyyden varmistamiseksi kukin tuote tulee aina kun mahdollista myydä alkuperäisestä pakkauksesta, jotta niissä näkyvät oikeaan valmiste-erään liittyvät tunnisteet, kuten eränumero, säilyvyysaika, toimijan yhteystiedot, nettopaino ym. Pakasteet on aina myytävä pakattuna. Jos tuotteita myydään irrallisena, myyjällä tulee olla käytössä menettelyt, joilla varmistetaan jäljitettävyyden ja vältetään eri tuotteiden/erien välinen kontaminaatio. Laatuongelman ilmetessä, viallinen erä tai kaikki erät, jotka ovat voineet kontaminoitua, on vedettävä pois myynnistä. Irtomyyntiin liittyen suositeltavaa on, että

- eri valmistajien tai maahantuojien irtotavarana myytäviä tuotteita ja/tai tuote-eriä ei sekoiteta keskenään
- uutta erää olevaa tuotetta ei täytetä astiaan, jossa on vielä edellistä erää jäljellä
- uuden rehuerän etiketti liitetään astiaan tai muuten merkitään astiat uutta erää vastaavaksi erän vaihtuessa
- myyntiastiat puhdistetaan huolellisesti aina rehuerien välillä.

Tuotteiden myynnin ja säilytyksen on tapahduttava siten, etteivät ne vahingoitu tai saastu

- myynti- ja varastopaikassa pidetään sopiva kosteus ja lämpötila
- tilat, astiat ja välineet puhdistetaan säännöllisesti ja huolellisesti
- rehut pidetään erillään kemikaaleista
- estetään lemmikkieläinten ja asiakkaiden pääsy koskettamaan pakkaamattomia rehuja (ei lattian tasossa)
- estetään tuhoeläinten pääsy kosketuksiin rehujen kanssa
- rehuja ei säilytetä ulkona

Luomu-, vienti- ja rehuyksikkö/Rehujaosto

Lemmikkieläinten rehujen myynti ja markkinointi vähittäiskaupassa

- avonaisissa astioissa olevat tuotteet suojataan tai peitetään ostotapahtumien välillä
- varmistetaan, että pakkaukset ovat ehjiä
- pakkaamattomia rehuja käsiteltäessä käytetään asianmukaisia suojaimia (käsineet, ottimet yms.).

Parasta ennen -päiväyksen ohittaneet tuotteet on merkittävä selvästi, jotta ostaja tietää, että valmistaja ei enää vastaa tuotteen laadusta. Kauppiaan on varmistettava, että tällaiset tuotteet ovat edelleen hyvälaatuisia ja turvallisia käytettäväksi eläinten rehuna.

Mainonnan on oltava asiallista ja oikeaa eikä se saa johtaa kuluttajaa harhaan.

Lisätietoja:

- Ruokavirasto, rehujaosto, rehukyselyt@ruokavirasto.fi

Ohjeen sitovuus ja sen noudattaminen

Viranomaisen toiminnan tulee perustua laissa olevaan toimivaltaan ja viranomaistoiminnassa tulee tarkoin noudattaa lakia. Viranomaisohjeet eivät ole oikeudelliselta luonteeltaan muita viranomaisia tai toimijoita sitovia. Viime kädessä lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee tuomioistuin.

Tässä ohjeessa ei ole suoria lainauksia lainsäädännöstä, vain lainsäädäntöviitteitä. Ohjeessa esitetyt tulkinnat ovat Ruokaviraston näkemyksiä siitä, miten lainsäädäntöä tulisi soveltaa.